

מחיר ביצועו של שלב „א” המוצע לעיל, נאמד ב־5000 ל”י לפי המחירים של היום. מחיר זה כולל בניה, אינסטלציה פנימית, מסגרות והסידורים השייכים למכונת החלי-בה, אך אינו כולל מכונת חליבה, מקרה, חדר המתנה ושבילים להליכת הפרות. הצעת התכנית הנ”ל לפי שיטת „טנדם” אינה תוצאת שיקול כל שהוא של שתי השי-טות „טנדם” ו„שדרה”. טרם מצאנו תכנית מקבילה לפי „שדרה” המביאה את כל התור-עלת של התכנית המוצעת לעיל ושהוצאות הקמתה אינן עולות עליה.

חי הכרון
התאחדות מגדלי בקר

השוואת הוצאות ייצור בחקלאות בהולנד לאלה שבשווייץ

בעתון האכרים בשווייץ נתפרסמה בשנת 1953 טבלת־השוואה של הוצאות ייצור בחקלאות בהולנד ובשווייץ וממנה למדים שייצור החלב בהולנד הוא זול בהרבה מאשר בשווייץ. בעתון הנ”ל מסבירים שדבר זה הושג בעיקר הודות לפיתוח ערך המטבע בהולנד בשנת 1949 ואי־העלאת דמי־החכירה לקרקעות.

להלן רשימת המחירים (בפרנקים שווייצריים) למצרכים שונים, מכונות, שכר־עבודה וכו’, אשר להם ערך מכריע גם לגבי הוצאות ייצור החלב.

פרטים	המחירים בהולנד	המחירים בשווייץ
כוסבה בוטנים — 100 ק”ג	42.—	59.—
גרגירי מספוא	42.90	57.—
גפרת אמן	20.30	33.70
חנקת’ הסידן	19.50	26.—
סופרפוספט	14.—	23.80
אשלגן	15.—	16.70
מחיר טרקטור (1650 ק”ג)	7 450.—	12 000.—
מחיר עגלה (גלגלי אוטו)	1 700.—	2 300.—
מקצרה לשני סיסים	740.—	1 020.—
נפט — 100 ליטר	20.50	32.80
בנוזין — 100 ליטר	40.—	63.—
שעה אחת עבודה בטרקטור	3.50	6.50
הוצאות לסוס לשנה	850.—	1 800.—
שכר־עבודה לרפתן	3 660.—	4 410.—
דמי חכירה להקטאר אדמה	120.—	300 —
הוצאות לפרה לשנה	1 040.—	1 600.—
המחיר לליטר חלב בן 3.75% שומן	0.24	0.39

מהטבלה הזו אנו למדים שההוצאות בהולנד הן נמוכות בהרבה מאלה שבשווייץ וכולטים באופן מיוחד ההפרשים לגבי דשנים, מכשירי עבודה, שכר עבודה, הוצאות החזקת סוס, מחיר שעת־עבודה בטרקטור ודמי החכירה לאדמה; וכתוצאה מכל זאת ההוצאה ברוטטו להחזקת פרה היא ב־50% יותר גבוהה בשווייץ. מתקבל, איפוא, על הדעת שהמחיר הגבוה בשווייץ מוצדק בתוקף תנאי הייצור המיוחדים שבארץ זו.